droefenisse!" In bittere versaagdheid. Als de conscientie drong en benauwde. Als de vurige Wet glinsterde, zonder dat er nog verzoening was gevonden. En als de gefolterde en verbijzelde ziel, zonder nog een oog op den Middelaar te hebben, instaarde in de vreeslijke diepte der hel.

Niet ieder wordt zoo schriklijk aangegrepen. God de Heere is vrij in zijn wondere leidingen.

Maar soms schudt Hij ook nu nog de zielen zoo ontzaglijk, dat ze bang, dat ze benauwd, dat ze verschrikt en gansch ontzet van doodsangste zijn.

En dan, ja, dan komt het ook nu nog voor, dat zulk een worm, en geen mensch meer, in letterlijken zin over den vloer van zijn slaapkamer kruipt en zich voor God zoekt te versteken; te versteken, terwijl Hij hem zoekt.

Maar zonderling omgekeerd is ook hier de geestelijke orde.

Want zie, wie voor God het aangezicht niet moest *durven* opheffen, steekt onbeschaamd het hoofd omhoog, alsof hij Gods gelijke ware; en omgekeerd, wie in vrede zich vermaken mocht in Gods beeld, schrikt terug en verbergt zijn aangezicht.

Deze beide vallen telkens op te merken.

De personen die geheel van God vervreemd voortleven; die met inleiding in 's Heeren zalige gemeenschap nog den spot drijven; ja, tot een bede om vergiffenis nog nimmer drang in de ziel gevoelen; die stellen zich in het gebed voor Gods aangezicht met een aanmatiging en inbeelding en durven spreken op een toon, zooals geen ambtenaar het voor zijn superieur of geen soldaat het voor zijn bevelhebber zou wagen.

Dat spreekt maar oneerbiedig toe; dat verkeert er maar gedachteloos onder; zonder zweem van indruk van Gods majesteit te ondergaan; of zonder ook maar van verre te beseffen, wat het is, dat een kind van het stof zich onderwindt, om te spreken tot den Almachtige.

Onbeschaamd zijn deze bidders, die het aandurven om voor God te bidden, zonder eenig bedenksel in de ziel van wat de majesteit des Heeren HEEREN is.

Aan knielen denken ze niet; aan vallen op het aangezicht nog veel minder; zelfs het sluiten van het oog schijnt hun nog te veel voor hun God te zijn; en zooals gij tot één uwer minderen zoudt spreken, zoo galmen zij biddend hun woorden uit voor den Schepper van hemel en aarde.

Juist die personen dus, die zeer van noode hadden om zich nog dieper dan anderen voor God in het stof te werpen, juist zij onderstaan het te naderen alsof niets hen weerhouden kon.

Er is geen opzien, er is geen ontzag, er is geen eerbiedenisse voor de hoogheid van het Eeuwig Wezen. En met de vrijpostigheid van den indringer, zoo al niet van den dief, verkeeren ze in Gods huis, als ware het hun ganschelijk om God niet te doen, maar alleen om betoon van wat zij in hun eigen oogen moed wel durven.

En zie nu eens, hoe heel anders juist Gods lieve kinderen er aan toe zijn.

Als men vergelijken mocht, dan zouden zij juist vrijelijk mogen toegaan, want zij hebben de toeleiding in den Eenige; het voorhangsel is voor hen weggenomen, en met het »*Abba*, lieve Vader!" op de lippen, gaat in Jezus' naam elke poort des hemels voor hen open.

En toch bij hen juist is de schuchterheid!

Zij juist durven zich niet te onderwinden wat het kind der wereld in arren moede elk oogenblik bestaat.

Hun naderen is als van den tollenaar, die zich op de borst sloeg en zijn oogen nauwelijks ten hemel dorst heffen.

De majesteit des Heeren HEEREN is voor hun zielsblik zoo overweldigend machtig en groot.

O, Het is zoo, ook zij kennen hun gedachtelooze oogenblikken; oogenblikken dat ze weer in hun wereldsche onnadenkendheid terugzinken; en zóó maar bidden durven, alsof het naderen voor Gods aangezicht een vanzelfsheid ware.

Maar dit keuren ze straks zelven af. Daar heeft hun hart geen ruste bij. Zulk bidden is hun tot zonde.

En *bidden*, waarlijk *bidden*, dat de ziel er in uitglijdt, neen, dat doen ze *niet* in het onnadenkend woorden prevelen, maar dat wordt hun dán gegund, als de ziel geheel ontbloot en verbrijzeld is, en geen tegenreden meer heeft, en zich voor het aangezicht des Heeren als verbergt.

Dán, dán komt het tot die teedere worsteling van niet te durven, van op het aangezicht voor den Heere neer te vallen, en toch door die verbrijzeling en ontblootheid lieen, met een drang waarvan ge u zelf geen verklaring weet te geven, door te breken tot het Vaderhart van uw God.

Want dit is het mysterie van dat vallen op het aangezicht, dat wie alzoo zich *voor zijn God nederbuigt*, het zaligkijk ervaren mag, hoe dat Eeuwige Wezen zich wonderbaar genadig *nederbuigt tot hem*.

Wie in zijn hoogheid staan blijft en de oogen ten hemel opheft en Gode als in het aangezicht staart, ontdekt zijn liefkijk aanschijn nooit.

Voor dien blijft alles nevelbeeld, vage omtrek en duisternisse.

Maar wie voelt: »Ik *kan* niet opzien, ik *mag* niet opzien" en nu terugzinkt in zichzelf, en voor zijn God in het niet verkwijnt, en in het stof voor Hem op het aangezicht valt, dien juist ontdekt Hij den zachten stillen glans van zijn vertroostend aangezicht, en dien gaat het licht des hemels op in de ziel.

Ge weet, de starren gaan overdag niet weg. Ze staan nacht en dag aan den hemel. Alleen maar gij ziet ze niet, omdat de glans der zon het u verhindert. Maar daalt ge in een diepen kelder af, of in een diepen kuil of put, zoodat de glans der zon uw oog niet meer bereikt, o, dan ontdekt ge opeens ook bij vollen dag de schitterendste starren die daar boven flonkeren en zijn u die starren zoo schoon.

En nu, is het ook zoo niet met het bidden van Gods kinderen?

De Heere is er wel altoos en zijn aangezicht ging niet schuilen; maar de glans der wereld belette ons dat ons zielsoog Hem zag.

Maar als ge nu in die diepte afdaalt in de kelders van uw hart en in de diepe kuilen uwer eigen ellendigheid en verlorenheid; ja zoo diep daarin inzinkt, dat er geen heerlijkheid der wereld meer voor u is; en ge niets dan duisterheid in uw ziele ontwaart: dan, ja, dan komt opeens het vertroostend aanschijn van uw God voor u te voorschijn.

En ge geniet zoo onuitsprekelijk.

Liefdesgenieting, met een liefde dat alle vreeze verdween.

KUYPER.

Amsterdam 20 Januari.

Als iemand om geleden verlies *rouwt*, maakt dan dat *rouwkleed* dat hij een ander persoon wordt?

Natuurlijk niet.

Maar hoe ter wereld kan men dan een kerk, die doleert, om dat *doleeren*, een andere noemen?

Wat toch is een kerk, die doleert, anders dan een kerk *die tijdelijk in den rouw gaat?* En hoe zou nu ooit de persoon der kerk een andere kunnen geworden zijn, omdat er asch voor sieraad kwam en het kleed der doleantie voor het gewaad van jubel en van vreugd?

De doleerende kerken zijn kerken die „in den rouw zijn"; en juist om te kunnen „rouwen" dezelfde kerken van eertijds moeten zijn.

Meer nog, kerken die nu „rouwen" maar in hope op betere dagen, dat deze rouwe van haar zal worden weggenomen.

Een afloop van zeer snelle wateren!

Dr. Chantepie de la Saussaye Jr. bezocht de vergadering van Moderne theologen.

Dr. Bronsveld en Dr. Van Leeuwen vormen saam één politieke kiesvereeniging met de loochenaars van 's Heeren Godheid.

En, let wel, uitgangspunt van deze fusie is, dat de beginselen der belijdenis geen recht hebben van meêspreken op het terrein van den staat.

De godsdienstlooze staat, de staat in zijn bestuurrecht *aan God den Heere onttrokken*, nu reeds door zich noemende belijders aanvaard!

Waar gaan we heen?

Gaat het proces op dien voet door, dan is in nog geen tien jaren tijds heel de Ireusche groep gemoderniseerd, alleen met ontstentenis van der Modernen oprechtheid.

In het begin van Februari zal er te Utrecht gevolg worden gegeven aan het besluit van het synodaal convent te Rotterdam in zake de Diaconale aangelegenheden.

Er was daar besloten, dat een *congres voor het diaconaat* zou worden saamgeroepen.

Zulk een congres zal dan ook saamkomen, zonder eenig ander exclusivisme, dan dat wie niet *Gereformeerd* is, van een Gereformeerd congres voor het diaconaat dan ook verre blijve.

Maar alle diakenen, van Gereformeerde belijdenis, zullen welkom zijn. Welkom ook alle ouderlingen. En welkom niet het minst alle bedienaren des Woords.

Er moet over ons in machteloosheid verzonken diaconaat nog zooveel licht opgaan.

Er moet weer leven in varen.

Er moet weer iets van den gloed der liefde in ontstoken worden.

Het moet weer worden een afschaduwing van de priesterlijke bediening der ontferming en der *barmhartigheid!*

Ook op hetgeen Ds. Beuker in *De Vrije Kerk* over den ketterdoop schreef, zouden we terugkomen.

Ds. Beukers gevoelen deelen we geheel en zonder voorbehoud, gelijk hij het in dit stuk uiteenzette, en alle voorstelling van Ds. Beuker, alsof wij iets anders bedoeld hadden, berust op misverstand.

Na toch een citaat uit Calvijn over deze stof te hebben overgenomen, waarmeé wij onvoorwaardelijk instemmen, zegt Ds. Beuker terecht:

Hiermede moet Dr. K. het, dunkt mij, eens wezen. Daarom hopen en verwachten wij van hem (want hij zegt zelf dat ook hij hier bezwaren overhoudt en dat hij zijn laatste woord over deze materie nog niet gesproken heeft) dat hij voort redeneerende zich door geen consequentiemacherei parten zal laten spelen, maar dat hij zal toegeven: dat er nog een wettige doop kan zijn overgebleven in kerken, die overigens de kenmerken van valsche kerken dragen, en met welke men niet vereenigd kan blijven, zonder mede deel te krijgen aan hare ongerechtigheden en ontrouw.

De voorstelling alsof Ds. D. of iemand der onzen zou denken: »Of ik dan in den doop ook al niet volkomen zuivere lijnen trek, dat moet er op aan, als ik mijn belijdende kerk maar handhaaf", is niet alleen overdreven, maar is ook geheel onwaar. Wij Chr. Gereformeerden willen met Calvijn en met onze Belijdenis beide én den doop én de belijdende kerk zuiver houden naar den Woorde Gods. Wij zouden evengoed kunnen zeggen: Dr. K. legt allen nadruk op den doop, met het doel om een kerk die de waarheid laat verloochenen, en de loochenaars beschermt, toch nog als ware kerk te doen voorkomen. Dit mag echter niet.

En stellend *en* ontkennend, is dit juist voorgesteld.

Vraagt men, waar het dan aan ligt, dat Ds. Beuker geheel ons gevoelen uitdrukt, en toch optreedt om ons te bestrijden?, zoo is dit lichtelijk aan te toonen.

Dit ligt in den tweeërlei zin, dien de uitdrukking: *zichtbare kerk* heeft.

Ds. Beuker vat dit op, alsof *zichtbare kerk* altoos beduidde: *de institutaire kerk*. En natuurlijk, dan zou het al den schijn hebben, alsof wij de *institutaire* kerk van Rome en andere ketters, nog als de echte beschouwden.

Dit is echter geenszins het geval.

Zichtbaar, kan de kerk van Christus in tweeërlei zin genomen.

Zichtbaar zoodat de Heere Christus zelf ze *waarneembaar* maakte. Of zichtbaar doordien de mensch haar een *zichtbaren vorm* schonk.

Dit laatste is het *instituut*. Alle instituut van de kerk is menschenwerk en blijft dit.

Daarentegen maakt de Heere Christus zelf zijn kerk waarneembaar door het *sacrament* en door de *gaven*.

En vandaar nu komt het, dat er *valsche instituten* kunnen zijn, die als instituut geheel afdoolden, en dat toch de Heere in dezen gebrekkigen en zondigen menschelijken vorm *zijn* zichtbaarmaking door sacrament en gaven nog voortzet.

Het verschil tusschen dezen tweeërlei zin van het woord *zichtbare kerk* (en we verzoeken hierop te letten) komt terstond duidelijk uit, zoo men er slechts op merkt, dat er in eerstgenoemden zin maar is *één zichtbare kerk*, terwijl er in den tweeden zin zoovele *zichtbare kerken* zijn als er *instituten* bestaan.

Waarin worden we nu door den doop ingelijfd?

In de *on*zichtbare kerk?

Neen, want juist *als* leden der onzichtbare kerk worden we gedoopt.

Worden we door den doop dan ingelijfd in eene dier vele zichtbare kerken, die men instituut noemt?

Al evenmin; want ga in een ander instituut, en uw doop gaat meê.

Neen, de Doop lijft als zoodanig ons alleen in in die ééne zichtbare kerk, die Christus zichtbaar maakt door zijn sacrament en zijn gaven.

Als we dan ook zeggen: *De grens der zichtbare kerk ligt in den heiligen doop*, bedoelen we in het minst niet, de grens van eene der institutaire kerken, maar alleen de grens van die *ééne zichtbare kerk*, die Christus waarneembaar maakt.

Het terrein nu van deze ééne zichtbare kerk is overbouwd met allerlei institutaire kerken, en slechts een klein gedeelte is niet overbouwd, bijvoorbeeld bij de *Plymouth brethern* en anderen.

Onder deze institutaire kerken nu is geen enkele zuiver. Ze zijn alle onzuiver. Maar behalve deze onzuivere zijn er ook *valsche* kerken, d. i. vereenigingen die zich als kerk *voordoen* zonder het te *zijn*. Wat goud lijkt, maar verguld koper is.

Welnu, onder en door al deze gebrekkige en valsche formatiën heen, laat de Heere Christus zijn Doop bedienen.

Zoolang deze als *zijn* Doop bediend wordt, lijft dit Sacrament in in de ééne zichtbare kerk.

Maar het instituut, dat hierbij instrumenteel dienst deed, kan zonder meer hieraan nog geen het minste recht ontleenen, om zich te legitimeeren.

Een *valsche* kerk is niet te genezen. *Koper* kan nooit *goud* worden.

Wel daarentegen kunnen in de „valsche kerk" nog gebrekkige plaatselijke organisatiën schuilen, die, hoe onzuiver ook, toch nog kerk zijn. En het is op deze wijs, dat ge bij Calvijn deze beide vereenigen moet: Eenerzijds dat hij in Rome de *valsche kerk* ziet; en anderzijds dat hij toch in de plaatselijke kerken die Rome volgen nog veelszins echte, zij het ook ver van zuivere, kerken van Christus erkent.

Men merkt op, dat er plaatsen in ons land zijn, waar in de ééne Gereformeerde kerk nog twee kerkeraden naast elkaar staan (Doleerende en Christelijke Gereformeerde), en waar men nu niet zelden door den eenen kerkeraad iemand ziet aannemen, dien de andere uitwerpt.

Dit is een zeer gewichtig punt, dat meé sterk moet dringen, om hoe eer hoe beter aan dat valsche *dualisme* een einde te maken.

Blijft dit dualisme bestaan, dan zal men over en weer elkanders zedelijke kracht breken en de tucht bederven.

Dan toch verliest over en weer de kerkeraad zijn autoriteit, overmits er altoos een andere kerkeraad, van gelijke belijdenis, gereed staat, om anders te oordeelen.

Te Rome, waar zeven Protestantsche kerkjes op zielen azen, is dit kerkelijk schandaal openlijk bekend. Men koopt de zielen letterlijk aan elkaar af, om door grooter zielencijfer de Amerikaansche en Engelsche Christenen tot milder offerande te bewegen.

Sommige individuen zijn soms leden van drie kerken te gelijk, en anderen nemen dienst voor een jaar, om dan weer te verhuizen.

Nu, zoo'n vaart zal het bij ons wel niet nemen.

Maar toch, er dreigt hier een zeer ernstig gevaar.

En in afwachting van de hereeniging der Gereformeerden hier te lande kan er dus niet genoeg op aangedrongen, dat voorshands de kieschheid regel zij, en men over en weer niemand aanneme, die door den ander is uitgeworpen.

Tenzij natuurlijk na saamspreking en behoorlijk afdoend onderzoek.

Gelijk we een vorig maal reeds mededeelden, ontvingen we van den heer M. F. Graaf van Bylandt, te 's-Gravenhage, namens het bestuur van de Nederlandsche afdeeling der Evangelische Alliantie een uitvoerig stuk, dat destijds geen plaats kon vinden.

Hoewel het ook nu amper gaat, willen we het toch beleefdheidshalve niet langer uitstellen.

Het was van dezen inhoud:

Hooggeachte heer redacteur.

Uwe opmerking, houdende bezwaren tegen het centraal bestuur der *Evangelische Alliantie*, vervat in nummer 521 van *De Heraut*, werd door ons privatim medegedeeld aan den secretaris van dat bestuur te Londen, den heer generaal Field, met verzoek om dienaangaande ingelicht te worden. Wij ontvingen daarop van genoemden heer een antwoord, waarvan wij meenen den korten inhoud niet te mogen achterhouden.

De resolutie, die in September 1883 door broeders te Amsterdam is opgesteld en aan den generaal werd medegegeven, is 4 October daaraanvolgende ter tafel gebracht voor het centraal bestuur. Kort daarop had de jaarlijksche conferentie te Norwich plaats en het antwoord van het centraal bestuur is u waarschijnlijk van uit die plaats toegezonden, doch schijnt u niet te zijn geworden, weshalve een afschrift uit de notulen van het centraal bestuur hier volgt:

Extract from minutes of Council Oct. 4. 1883.

»General Field also read a communication from Professor Kuyper endosing a series of resolutions, passed at a meeting in Amsterdam on the subject of membership in the Alliance, and the views of those who take part in its conferences upon which the following minute was adopted:

„This Council express their thanks to Professor Kuyper for his communication and they would assure him that it is, and always has been, their earnest desire loyally to uphold the Basis adopted at the formation of the Evangelical Alliance in 1846 which includes as its first article the important doctrine of »the Divine inspiration, authority and sufficiency of Holy Scripture" and at this year's Conference of the British Branch, the subject is brought prominently forward as an address."

With reference to the last point of Professor Kuyper's communication, the Council will remit the consideration to a committee which will be here after appointed to make arrangements for the next general Conference."

Vertaling: »Generaal Field las ook eene mededeeling van professor Kuyper voor, behelzende eene reeks van resoluties, genomen op eene samenkomst te Amsterdam, rakende het lidmaatschap der Alliantie en de inzichten van hen, die deelnamen aan haar samenkomsten.

Hierop werd het volgende besloten:

»Dit hoofdcomité betuigt zijn dank aan professor Kuyper voor zijne mededeeling en het wil hem de verzekering geven, dat het hun ernstige wensch is en altijd was om de basis, aangenomen bij de vorming der Alliantie in 1846, oprechtelijk hoog te houden, welker eerste artikel is het gewichtige leerstuk van de Goddelijke ingeving, het gezag en de algenoegzaamheid van de Heilige Schrift.

In de algemeene vergadering van den Britschen tak zal over dit onderwerp in het bijzonder gehandeld en gesproken worden."

Wat het laatste punt van professor Kuyper's mededeeling aangaat, dit zal door het hoofdcomité aan een commissie ter overweging gegegeven worden, die naderhand benoemd wordt om de voorbereidingen te treffen voor de volgende algemeene samenkomst."

Voorts is ons gezonden een afdruk der uitnoodiging van het Deensche comité voor de conferentie te Kopenhagen in September 1884, waarin het volgende staat:

»At this meeting, as in the preceeding ones, the principles laid down in the year 1846 will be strictly adhered to; and, after consideration, we have taken the resolution, that only those who acknowledge those articles of faith will be allowed to take part in the proceedings."

Vertaling: »Op deze bijeenkomst, gelijk op de vroegere, zal men zich stiptelijk houden aan de beginselen, welke in het jaar 1846 zijn vastgesteld; en na overleg hebben wij besloten om alleen hen, die deze artikelen van geloof erkennen, toe te laten tot deelneming aan de verhandelingen."

Dit is dus handhaving van den grondslag der Alliantie.

Ook in de uitnoodiging van het Londensche hoofdbestuur voor deze conferentie werd wederom vastgehouden aan de basis der Alliantie; in de gedrukte oproeping vindt men 't volgende:

»The fundamental principles of the Gospel, as set forth in the Basis of the Evangelical Alliance, will govern all the proedings of the Conference."

Vertaling: »De fundamenteele beginselen van het Evangelie, gelijk zij zijn vooropgesteld in de basis der Evangelische Alliantie, zullen alle verhandelingen der bijeenkomst beheerschen."

Eindelijk veroorloof ik mij nog, hierbij te voegen den afdruk eener oproeping tot het houden van eene reeks bijzondere samenkomsten tusschen 12 Maart en 13 April 1888, om voor het gezag, de Goddelijke ingeving en de volle genoegzaamheid der Heilige Schrift een getrouw getuigenis af te leggen. (Het Engelsche stuk in 't origineel, waarvan de vertaling aldus is:)

»Gedurende de laatste maanden heeft het hoofdcomité der Evangelische Alliantie mededeelingen ontvangen van geëerde Evangelienaars en leeken uit alle deelen des lands en van verschillende kerken, om het gewicht te betoogen van eenige bijzondere poging om in den huidigen dag klem te leggen op de grondwaarheden van het Evangelie. De volledige ingeving der Heilige Schrift, de Persoonlijkheid van den Heiligen Geest en zijne tegenwoordigheid en macht in Gods Kerk, benevens andere waarheden van het Christelijk geloof, worden weggeredeneerd door sommige uitnemende leeraars; de zoendood van onzen Heer en Heiland wordt licht geacht en in sommige gevallen zelfs verworpen. Onder deze omstandigheden laat de behoefte zich sterk gevoelen aan een getrouw getuigenis voor de hoofdwaarheden van het Evangelie door mannen Gods, die het vertrouwen der Christenen genieten.

Het hoofdcomité stelt daarom voor, eene reeks bijzondere bijeenkomsten te houden in verschillende brandpunten in en rondom Londen, waarop dusdanig getuigenis aan God en aan zijne waarheid gegeven kan worden."

Een comité is gevormd uit leden van het hoofdcomité der Alliantie en anderen, om de schikkingen voor deze bijeenkomsten te maken, die tusschen 12 Maart en 13 April zullen gehouden worden.

Volgen de onderwerpen, waarover men het eens is, dat verhandelingen kunnen gehouden worden:

I. De Schrift: 1. Haar inspiratie. 2. Haar gezag. 3. Haar algenoegzaamheid.

II. De zonde. 1. Haar ingang (entrance) door den val van Adam. 2. Haar uitbreiding; algemeene verdorvenheid. 3. Haar gevolgen; eeuwige straf.

III. Verlossing. 1. De Heere Jezus Christus, Gods eeniggeboren Zoon. 2. De Heere Jezus Christus het zoenoffer voor de zonde. 3. De Heere Jezus Christus, de rechtvaardigmaking der gelooviger. 4. De Heilige Geest, de oorsprong en het onderhoud van het geestelijk leven, enz.

Na kennisneming dezer stukken hopen en vertrouwen wij, dat uw oordeel zal gewijzigd worden. Er blijkt immers uit, dat de Evangelische Alliantie niet den moed mist om kordaatweg voor de onvoorwaardelijke autoriteit van Gods Heilig Woord op te komen, maar daarvoor steeds trouw opkwam en volgens verklaring van den secretaris zal blijven opkomen.

Voorzeker zou ook geen onzer lid van het Nederlandsche comité wenschen te zijn en te blijven, indien niet aan dezen grondslag werd vastgehouden.

Met plaatsing van dit stuk in een volgend nummer van *De Heraut* zult u ons verplichten.

Met broedergroete en heilbede,

namens het comité,
T. v. BYLANDT.

's-Gravenhage, 9 Jan. 1888.

Hoe kunnen we anders, dan aan onze Haagsche broederen onzen hartelijken dank brengen, voor de belangstelling hunnerzijds in deze aangelegenheid betoond?

Van hun sympathie waren we dan ook reeds vooraf verzekerd. Immers, op verzoek der Amsterdamsche sectie heeft ook de Haagsche sectie zich in 1883 geheel met de voorgestelde resolutiën van Dr. Kuyper vereenigd.

Dit neemt echter niet weg, dat kwalijk valt in te zien, wat de Haagsche broederen zich als uitwerking van boven afgedrukt stuk voorstellen.

Indien we ons toch niet vergissen, geeft dit stuk *wat niemand vroeg*, en *onthoudt* het ons het eenige, wat keer in de opinie kon brengen.

Het biedt wat niemand vroeg, te weten: de verzekering: 1°. dat de grondslag der *Evangelische Alliantie* ook insluit de belijdenis van de ingeving, de genoegzaamheid en de doorzichtigheid der Heilige Schrift (*auctoritas, sufficientia et perspicuitas*); 2°. dat de directeuren niets liever wenschen, dan dat van dezen grondslag niet worde afgeweken; en 3°. dat ze ten einde dit doel te bereiken, steeds verklaren niemand te noodigen dan die dezen grondslag aanvaardt.

Ware dit nu betwist, zoo zouden we begrijpen, wat het baat, ons dit nogmaals te bewijzen. Nu dit echter, althans door ons, volmondig erkend wordt, vorderen we hier geen stroobreed meé.

Wat toch was de klacht der Amsterdamsche sectie?

Dat de grondslag der Evangelische Alliantie niet deugde?

Neen.

Dan, dat de directeuren er van af wilden?

Evenmin.

Of dan ten minste, dat ze dezen grondslag schuil hielden?

Ook dat niet.

Neen, de eenige klacht was een heel andere. Deze namelijk: dat op alle groote conferentiën der Evangelische Alliantie theologen als woordvoerders waren opgetreden, uit wier geschriften bekend was, dat ze de inspiratie der Heilige Schrift op Ethische wijze prijsgaven.

Wisten nu directeuren dit niet?

O, Gewisselijk.

Wenschten ze dan niet paal en perk te stellen aan deze klinkklare schending van hun program en dit spelen met het eerlijke woord?

Zeer stellig?

Alleen maar *ze durfden*, zoo oordeelde de *Amsterdamsche sectie*, *de zaak niet doorzetten uit vrees dat hun conferentiën dan zouden mislukken*.

Heeft Amsterdam hierin nu juist gezien, of bracht het een onwaardige beschuldiging in?

Dit punt is nu uitgemaakt.

Generaal Field vond de beschuldiging onwaar en sprak op de meeting te Amsterdam van een „blow" zooals nog nooit aan de *Evangelische Alliantie* was toegebracht.

Goed, was het antwoord. Overtuig ons dan van ongelijk. Ziehier resolutiën die daartoe strekken kunnen.

Indien metterdaad de internationale vergadering, die eerlang te Stockholm (Kopenhagen) saamkomt, deze resolutiën aandurft, dan bekennen we van harte ongelijk en zullen toestemmen, dat we ons hebben vergist.

Generaal Field, meer krijgsman dan theoloog, dacht blijkbaar niet anders, of dit zou er uitnemend doorgaan.

Maar wat gebeurde te Londen?

Te Londen bracht men de zaak in de vergadering der Engelsche directeuren, en deze gaven ons een vriendelijk woord, en wezen ons nog eens op den grondslag; maar *over de laatste resolutie van Dr. Kuyper*, waar het juist op aankwam, lieten deze heeren zich zelfs niet uit, en beloofden alleen, ze in handen te stellen van de regelingscommissie voor de Kopenhaagsche meeting.

Dit zal dan ook wel geschied zijn.

De regelingscommissie heeft deze resolutie ontvangen, maar, in plaats van, gelijk verzocht was, de algemeene vergadering om een votum over deze resolutie te vragen, heeft de regelingscommissie *heel de resolutie stillekens in den doofpot gestopt*.

Dit vreezende, en om het te voorkomen, heeft daarom de steller dezer resolutie zich in April 1884 persoonlijk te Londen nogmaals tot den secretaris gewend, en hem in de *Evangelical Alliance Offices, Adamstreet, Strand*, herhaaldelijk bezocht.

Wel verre echter van hier uitzicht op slagen te ontvangen, ontving hij de gulle en openhartige bekentenis, dat er niet wel kans bestond om de resolutie te laten doorgaan, daar dit te velen vervreemden zou. Toch zou ze worden opgezonden.

Daarop is de meeting te Kopenhagen gehouden. *En.... de resolutie is zelfs niet voorgesteld.*

Was dit zwakheid?

Ons dunkt het was erger, het was de noodlottige nawerking van een onbedachtzaam verleden.

De *Evangelische Alliantie*, die in haar grondslag voor de Heilige Schrift opkwam, heeft in elke groote conferentie, waartoe zij overging, steeds gepoogd mannen van naam als sprekers te doen optreden; en daarbij minder gelet op hun trouw aan het Woord dan op hun beroemdheid als persoon.

Ook toen de *Evangelische Alliantie* in Amsterdam saamkwam, waren het onze Ethische mannen, die zij zelve gezocht heeft, al wist ieder, of kon althans weten, hoe ten volle deze met den grondslag der *Evangelische Alliantie* gebroken hadden.